

Inleiding

Beste meneer Bloem

[De titel van de bundel, de titel van een gedicht]

Bovenstaande titel slaat op Jacobus Cornelis Bloem, geboren in 1886 in Oudshoorn [nu gemeente Alphen aan de Rijn] en overleden in 1966 in Kalenberg [nu gemeente Steenwijkerland], kortweg bekend als de dichter J.C. Bloem.

Het gedicht Beste meneer Bloem van de hand van dichter Henry Sepers kent een bijzondere ontstaansgeschiedenis – en dat geldt voor alle gedichten in deze bundel. Daarover later meer.

Allereerst even terug in de tijd.

In 2001 wordt voor de eerste keer de mr. J.C. Bloem

Poëzieprijs uitgereikt. De prijs, beschikbaar gesteld door de gemeente Steenwijkerland, wordt iedere twee jaar uitgereikt aan een dichter uit het Nederlandse taalgebied – en wel voor de tweede bundel. Een echte aanmoedigingsprijs.

Een debuutbundel kan nog zo veelbelovend zijn, maar bij de tweede bundel moet dat wel waargemaakt worden, vindt de jury – en ongetwijfeld de dichter zelf ook!

Om maar niet te spreken van de critici.

Nu over de ontstaansgeschiedenis van het gedicht Beste meneer Bloem en de overige gedichten.

Wordt een dichter genomineerd voor de prijs, dan volgt automatisch het verzoek een gedicht te schrijven geïnspireerd op de persoon Bloem, zijn werk of zelfs een regel of titel uit zijn oeuvre .

Veel genomineerden, waaronder ook uiteindelijke winnaars, hebben die handschoen opgepakt en ons verblijd met unieke creaties, die nergens anders gepubliceerd zijn.

Helaas hebben niet alle dichters in het verleden meegewerkt en hebben we ook niet alles kunnen achterhalen van wat er in de loop van de jaren is geschreven.

Wat overblijft is wel een mooi overzicht van een heel diverse groep dichters uit Nederland en Vlaanderen en hun werk in al hun verscheidenheid.

Halverwege de bundel treft u een tweetal Bloem-lezingen aan, verzorgd en uitgesproken door Willem Thies.

Het bestuur van de Bloemstichting presenteert met veel plezier dit overzicht en inzicht in de hedendaagse poëzie.

Als dichters uit de lijst van genomineerden en prijswinnaars, zie elders in deze uitgave, zich uitgedaagd voelen alsnog een Bloemgedicht in te zenden, komen we met een 2e druk.

Wij gaan verder met verzamelen, te beginnen in 2023 bij de 11e versie van onze prijs.

Beste meneer Bloem is een hommage aan J.C. Bloem, één van de meest gelezen dichters in ons taalgebied; ook nu nog jaren na zijn dood.

Maar deze bundel is ook een hommage aan de poëzie in welke vorm dan ook.

Tot besluit het laatste couplet van ‘Dit is een lied:’

Dit is een danklied voor de dichter,
man, vrouw en heel de wereld rond;
een diepe buiging en zo dankbaar
dat jij voor ons de woorden vond.

[De Maten van de Keizer]

Veel leesplezier gewenst !

September, 2022,

Theo van de Bles,

Voorzitter stichting mr. J.C. Bloem-Poëzieprijs.

Mischa Andriessen

Scheveningen, mistige winterdag (naar Bloem)

Het mist, geen gewoonte
laat zich afleren, als laatste
sluit je aan in de rij, ondergaat
wat hier gebruikelijk is, luistert
maar half naar haar en neemt
het toegewezen nummer aan.
Je dank-je-wel is voor de doven.
In het donker vind je hier je plaats
verdraagt de stank van bier en vis
dwaalt in gedachten naar een eerste keer,
een hart dat groen, een kleine
blootroze voet in warm zand.
Daar staat ze. Het luid geklik
Van haar hakken had je al opgeschrikt.
'Is het zover?' vraag je zacht.
Ze knikt en wendt zich af.

Voorburg, 28 maart 2013

© Koos Breukel

Mischa Andriessen (Apeldoorn 1970) is in 2008 gedebuteerd met de bundel ‘Uitzien met D’, waarvoor hij de C. Buddinghprijs heeft toegekend gekregen. Ook zijn tweede bundel viel in de prijzen, voor de bundel ‘Huisverraad’ ontving hij de mr. J.C. Bloem-poëzieprijs 2013. Uit het juryrapport kan het volgende over deze bundel opgetekend worden:

‘Huisverraad’ van Mischa Andriessen is een bundel waarin haast ieder personage de weg kwijt is – en dat ontkent, vergeten is of probeert te negeren. ‘Elke bestemming is een leugen.’ Uit kale, suggestieve taal worden gedichten opgetrokken als kleine dreigementen of grote avonturen. Als lezer word je op exact de juiste afstand gehouden - steeds is er de spanning van het machteloos toekijken, het in willen grijpen. Andriessen geeft met ‘Huisverraad’, meer nog dan met zijn debuut, blijk van een groot talent om met kleine observaties en scherpe regels zijn poëzie onder hoogspanning te zetten. Het resultaat is een bundel die dwingend aanwezig blijft en in vele opzichten uitblinkt – een bundel waar de jury in blééf lezen.

Na deze twee bundels heeft Mischa Andriessen inmiddels

nog drie bundels het licht doen zien, waarvan de bundel ‘Winterlaken’ in 2019 de Awater Poëzieprijs won. Zijn bundels worden goed ontvangen. Mischa Andriessen heeft ook een verhalenbundel uitgebracht.

Naast poëzie schrijven houdt hij zich ook bezig met poëzie recenseren, schrijft hij over jazz (Trouw) en beeldende kunst (Financieele Dagblad) en was hij in 2017 writer-in-residence voor het Kunstmuseum Den Haag. In zijn eigen woorden: ‘Ik wil verbindingen leggen tussen de beeldende kunst en andere kunstvormen zoals de dichtkunst. Mijn hoop is dat er door mijn residentie in het Kunstmuseum spannende verbanden ontstaan die iets nieuws toevoegen aan het bestaande werk.’ Hij schreef ook monografieën over onder andere B.C. Epker, Betsabeé Romero en Hugo Tieleman. Ook is hij redacteur van het tijdschrift ‘Terras’

Hagar Peeters

Bij J.C. Bloem

Ik zou een schrijver worden, een als Bloem
en woonde zelfs een nachtlang in zijn huis
maar mijn hand lag stil geen geluid van schrijven
van vuur en pijn was in die woning ooit te horen.

De voeten die langs mijn ramen gingen bewogen
de godganse dag om mij te laten weten
dat buiten het leven was en binnen slechts de dood
die ook Bloem eens was gestorven

terwijl hij domweg gelukkig in de regen en november
zijn hart ontvankelijk liet maken
voor wat woorden om ogen aan te laten haken
alsof bagage in herinnering opgeslagen

niet vergaan zou bij lijfelijk verstek,
onbereikbaar voor elk nageslacht, onnavolgbaar
voor wie bleven en onbevredigd lezen;
de bladzijden van zijn verzameld werk

zijn de deuren van dit huis die hij achter zich
heeft dichtgeslagen, de handen die ze omslaan
kloppen op de deuren, het omslaan
is het kloppen en toch niet binnen worden gelaten,
dat werd nagelaten.

© Koos Breukel

Hagar Peeters, dichter en schrijver, is geboren in Amsterdam in 1972. In 2005 wordt ze benoemd tot Jeugddichter des Vaderlands.

Overzicht publicaties , te beginnen met de poëzie:

Genoeg gedicht over de liefde vandaag	1999
Koffers zeelucht *	2003
Nachtzwemmen	2005
Loper van het licht	2008
Wasdom	2011
Gedichten voor Wich	2012
De schrijver is een alleenstaande moeder	2019

Ook stelt ze bloemlezingen samen: een selectie uit het werk van M. Vasalis en Kaváfis en over Rouw.

* Voor de tweede bundel krijgt ze in 2005 de Mr. J.C. Bloem Poëzieprijs en daarvoor in 2004 de Jo Peters Prijs.

Voor het gedicht Droombeeld ontvangt ze de Nationale Gedichtendagprijs

Uit de be kroonde bundel de volgende strofe :

‘Ik ben een steen
waarvan mijn ouders eens besloten
er zich slechts eenmaal aan te stoten,
dus alleen.’

Daarnaast verschijnt van Hagar Peeters in 2015 *Malva* ,
waarvoor ze een jaar later de Fintro Literatuurprijs ontvangt.
Het boek is in 6 talen vertaald.

Gerrit de Stotteraar, biografie van een boef verschijnt als
doctoraal scriptie in 2000 en wordt bekroond met de
Nationale Scriptieprijs en de Utrechtse Boekhandelsprijs.

Ook is ze actief als schrijver van liederen: Herman van Veen
zingt *Adieu en Ook wij, Titaantjes. Wende Snijders* neemt *De
Dame vloert de Blues* op. Martin Buitenhuis van Van Dik
Hout vertolkt *One Night Stand*.

In de bundel *Lopen voor licht* [2008] wordt Hagar, de
Egyptische slavin in het huis van Abraham ‘verbonden’ met
verhalen over vluchtelingen.

Over poëzie heeft ze een intrigerende stelling: ‘Poëzie kan
helpen de cultuur te corrigeren.’

‘Toen ik begon te publiceren was Nederland nog een redelijk
braaf landje. Zonder politieke moorden, je kon jezelf het
navelstaren permitteren. De moord op Van Gogh, de hele
periode -verdorie- heeft veel op scherp gezet. En mijzelf de
vraag doen stellen hoe geëngageerd ik wilde zijn. Moest
zijn.’

Hagar Peeters heeft als enige dichter de handschoen die de
Bloemstichting toewierp twee keer opgepakt...
Vandaar op de volgende bladzijde dit tweede gedicht
geïnspireerd op Bloem:

Episode uit het Witsenhuis

Bij het loskoppelen van mijn fiets
– gebogen, licht gebogen
anders gaat het niet –
voel ik een veeg van vingers
tussen mijn benen een schim
die als ik omkijk half verdwenen
nog iets sist als ‘lekker ding’
Ik bal mijn vuist naar de hemel
besluit het er niet bij te laten zitten
en houd een taxi aan.
De Turkse chauffeur sist vuile schoft
we zullen hem krijgen! Zet zijn teller af
geeft plankgas
door de nacht de buurt ligt in sluimer
wie nu nog op is, is verdacht
maar overal gaan schaduwen verscholen
in de gevels er lijkt een zweem
van bewegen tot leven te komen
in het steen maar het blijkt naderbij gekomen steen.

De taxichauffeur wijst: was hij het, hij het, hij?
Een gekleurde man als ik,
hij maakt ons zwart, de rat. Hij is er gloeiend bij.
We scheuren door de buurten van de stad
waar Bloem destijds domweg gelukkig was.

Misschien staan hij en de weduwe mij bij,
er wordt gefluisterd dat hun geesten
nog rondwaren in de gangen
van het statige pand en ‘s nachts
hoort men wel geluiden
die niet aan dronken bewoners schijnen
toe te schrijven maar hier buiten
op straat eindigt hun jurisdictie. Ik hoor haar
op haar vuisten bijten destijds al konden
ze niet van de modellen afblijven

20 jaar genomineerden voor de J.C. Bloem Poëzieprijs

Genomineerden 2021

Moya De Feyter: *Massastrandingen* Winnares

Marieke Lucas Rijneveld: *Fantoommerrie*

Johannes van der Sluis: *Ik ben de verlosser niet*

Genomineerden 2019

Jonathan Griffioen: *Gedichten met een mazda 626* Winnaar

Charlotte Van den Broeck: *Nachtroer*

Daniël Vis: *Insect redux*

Genomineerden 2017

Maarten van der Graaff: *Dood werk* Winnaar

Anouk Smies: *Wie heeft een middelpunt nodig*

Lans Stroeve: *Olympisch Zwemmer*

Marwin Vos: *Oorlogspaarden tot in de buitenwijken*

Elmar Kuiper: *Ruimtedier*

Genomineerden 2015

Els Moors :*Liederen van een kapseizend paard* Winnares

Dennis Gaens: *Schering en inslag*

Froukje van der Ploeg: *Zover*

Max Temmerman: *Bijna een Amerika*

Maud Vanhauwaert: *Wij zijn evenwijdig*

Genomineerden 2013

Mischa Andriessen: *Huisverraad* Winnaar

Sylvie Marie: *Toen je me ten huwelijk vroeg*

Bernard Wesseling: *Naar de daken*

Nyk de Vries: *De dingen gebeuren omdat ze rijmen*

Henry Sepers: *Spreekt de troubadour*

Genomineerden 2011

Ester Naomi Perquin: *Namens de ander* Winnares

Eva Cox: *Een twee drie ten dans*

Arnoud van Adrichem: *Een veelvoud ervan*
Marije Langelaar: *De schuur in*
Peter Swanborn: *Tot ook ik verwaai*

Genomineerden 2009

Maria Barnas: *Er staat een stad op* Winnares
Bart Moeyaert: *Gedichten voor gelukkige mensen*
Willem Thies: *Na de vlakte*
Erik Solvanger: *Slijp het sternum*
Alexis de Roode: *Stad en land*

Genomineerden 2007

Hans Mirck: *Wegsleepregeling van kracht* Winnaar
Koenraad Goudeseune: *Zen uit eigen werk*
Micha Hamel: *Luchtwortels*
Erik Jan Harmens: *Underperformer*
Rouke van der Hoek: *Bodemdaling*

Genomineerden 2005

Hagar Peeters: *Koffers zeelucht* Winnares
Erik Menkveld: *Schape nu!*
Mark Boog: *Zo helder zagen we het zelden*
Philip Hoorne: *Inbreng nihil*

Genomineerden 2003

Paul Marijnis: *Roze zoenen* Winnaar
Ilja Leonard Pfeijffer: *Het glimpen van de welkweek*
Rodaan Al Galidi: *De fiets, de vrouw en de liefde*